

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความรู้และการปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารธรรมชาติ
ทางการเกษตรในการผลิตผัก อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวไพลิน แก้วอินตา

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์

รพีพรรณ อภิศาทิพงษ์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ คุญฉวี

ณ ลำปาง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อาจารย์ ดร.สรณัญญา

วัลยะเสวี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สาร ธรรมชาติทาง การเกษตร ของเกษตรกรผู้ปลูกผัก การหา ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทาง เศรษฐกิจ และสังคมกับความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สาร ธรรมชาติทางการเกษตร และ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการใช้สาร ธรรมชาติทางการเกษตร ในการผลิตผัก

กลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรจากกลุ่ม ผู้ปลูกผักในแต่ละตำบล ของอำเภอสารภี จำนวน 181 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกผักส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มี อายุเฉลี่ย 50.10 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีประสบการณ์ในการใช้สารธรรมชาติ ทางการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี มีจำนวนแรงงานที่ใช้ในการปลูกผักตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มี รายได้จากภาคการเกษตรน้อยกว่า 50,000 บาท มีต้นทุนในการปลูกผักน้อยกว่า 1,000 บาท

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และการได้รับข่าวสารด้านสารธรรมชาติทางการเกษตร ตลอดจนการเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ระหว่าง 2-10 ครั้ง/ปี

เกษตรกรโดยภาพรวม มีความรู้และการปฏิบัติในระดับสูง ตัวแปรการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ระดับการศึกษา และการได้รับข่าวสาร (แปรผันตาม) และ ตัวแปรการเข้ารับการฝึกอบรม จากหน่วยงาน (แปรผกผัน) มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับการใช้สารธรรมชาติทางการเกษตรของ เกษตรกร การเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงาน มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สาร ธรรมชาติทางการเกษตรในการผลิตผักของเกษตรกรในทางบวก ส่วนความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ กับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารธรรมชาติทางการเกษตร พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับ ปานกลาง

ปัญหาของเกษตรกรในการใช้สารธรรมชาติทางการเกษตรที่สำคัญ คือ ขั้นตอนและวิธีการ ผลิตยุ่งยาก สารสกัดจากพืชบางชนิดมีกลิ่นเหม็น ทำให้ผักมีกลิ่นเหม็นตามไปด้วย คุณภาพของ สารสกัดเสื่อมเมื่อเก็บไว้ระยะนาน ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจเกี่ยวกับสารธรรมชาติทางการเกษตรให้ทั่วถึง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Knowledge and Practices of Farmers Concerning Agricultural Natural Compound Used in Vegetable Production, Saraphi District, Chiang Mai Province

Author Miss Pailin Kaewinta

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai Advisor

Assoc. Prof. Dusdee Nalampang Co-advisor

Dr. Sarunya Valyasevi Co-advisor

Abstract

The objectives of this study were 1) to find out knowledge and practices regarding the use of natural agricultural vegetable growers. 2) to study the relationship between personal characteristics, and socio-economics background and the knowledge and practices regarding the use of natural substances in agriculture and 3) to explain farmers' problems and suggestions related to the agricultural use of natural substances in the production of vegetables.

The samples used in this study were 181 farmers who grow vegetables in Saraphi district. Research instruments for data collection were questionnaires. Statistics employed were frequency, percentage, arithmetic mean, minimum and maximum values, standard deviation, multiple regression analysis and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The findings revealed that the farmers were male with the average age of 50% years old, graduated with primary school. They had no social position. Their experience on using agricultural natural compound less than or equal to 4 years. A number of labores for growing vegetable was 2 persons or more. Their income from agricultural section was less than 50,000 baht. Cost of vegetable growing was less than 1,000 baht. Most of farmers contacted with

the offices attained the tainy and obtained agricultural natural compound information between 2-10 times/year.

Regarding their knowledge and practices were at high level. Contacting offices, education level and information obtained (variable) and attending training were related to knowledge on agricultural natural compound used. Attending training influenced practices concerning agricultural natural compound used. Relationship between knowledge and practices were positive at moderate level.

Problems found in using agricultural natural compounds were steps and method of producing were rather difficult. The bad smell of substances resulted in bad flavor of vegetables. The quality of the extract substances was deteriorated when kept it for a long time.

Recommendations from this research, government and relevant agencies should provide training to educate farmers and people who are interesting in agricultural natural compound.